

Kvietimo „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių kibernetinio atsparumo didinimas ir naujo kibernetinio saugumo ugdymo turinio, skirto neformaliajam švietimui, kūrimas“ pagal 2021–2027 m. Skaitmeninės Europos programos 3 konkretų tikslą „Kibernetinis saugumas ir pasitikėjimas“ gairių pareiškėjams
7 priedas

Kibernetinio saugumo temos (taikoma 2-ajai krypčiai)

Temos mokiniams (bazinis lygis)

Slaptažodžio svarba. Kodėl turėti stiprų slaptažodį yra svarbu, kaip atrodo ir iš ko yra sudarytas stiprus slaptažodis, tinkamos slaptažodžio keitimo praktikos ir slaptažodžio unikalumo užtvirtinimas. Tema gali būti pritaikyta mokiniams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Interneto pavojai. Potencialių pavojų internete, susijusių su kenkimo svetainėmis, sukčiavimu ir apgaulingais pranešimais, apžvalga, atpažinimo metodai ir tinkama reakcija į skirtingas formas. Tema gali būti pritaikyta mokiniams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Asmenį identifikuojanti informacija internete. Asmenį identifikuojančios informacijos pagrindų pristatymas, kodėl yra svarbu juos suprasti naudojantis internetu ir kokias pasekmes gali turėti tokių duomenų pavišinimas arba atskleidimas. Tema gali būti pritaikyta mokiniams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Socialinių tinklų naudojimas. Pavojų, kurie gali iškilti dalinantis per dideliu kiekiu informacijos socialiniuose tinkluose, pristatymas, privatumo nustatymų svarba, tinkamas socialinių tinklų etiketas ir būtinas atsargumas bendraujant su nepažįstamais žmonėmis. Tema gali būti pritaikyta mokiniams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Kibernetinis priekabiavimas ir el. patyčios. Supratimas apie kibernetinio priekabiavimo formas bei veiksmus, korektiški veiksmai, kurių reikėtų imtis, jeigu esi jų taikinys. Tema gali būti pritaikyta mokiniams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Programinės įrangos saugumas. Oficialios programinės įrangos naudojimo ir pastovaus jos atnaujinimo svarba, rizikų gaunant ir naudojantis nelegalia programine įranga aptarimas. Tema gali būti pritaikyta mokiniams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Temos studentams (aukštesnis lygis)

Slaptažodžio svarba. Pristatyti dviejų dalių autentifikavimą(angl. 2 – Factor Authentication) ir kitus metodus kaip slaptažodžių valdiklius(angl. Password Manager), kurie padės sustiprinti paskirų apsaugą, jų naudojimas ir patikimi pavyzdžiai. Tema gali būti pritaikyta studentams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Interneto pavojai: Aptartos duomenų vagystės (angl. Phishing) pagrindinės taktikos ir kaip jas atpažinti, pabrėžiama komunikacijos patvirtinimo prieš reakciją į ją svarba. Detaliau aptartos išpirkos reikalaujančios kenkėjiškos programos (angl. Ransomware), žala kurią jos gali padaryti ir kaip jų išvengti. Saugaus naudojimosi principai, kaip nuorodos patikrinimas prieš ją spaudžiant ir kt. Tema gali būti pritaikyta studentams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Asmenį identifikuojanti informacija internete: Realūs pavyzdžiai asmens informacijos paviešinimo ir pasekmės tiek nukentėjusiam, tiek informaciją paviešinusiam asmeniui. Suteikti realius asmenybės vagystės (angl. Identity Theft) scenarijus ir jų pasekmes. Tema gali būti pritaikyta studentams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Programinės įrangos saugumas: Papasakoti apie autorines teisės ir jų teisinių pažeidimų atsakomybę. Pristatyti pagrindinius kibernetinės higienos principus, kaip sistemas nuskaitymas, kad surasti kenkėjiškas programas, nereikalingų failų valymo ir kt.. Tema gali būti pritaikyta studentams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Socialių tinklų naudojimas: Aptarimas apie pavojus, kurie gali kilti dalinantis nuotraukomis ir vaizdo įrašais, tiek informacijos kuri yra atskleidžiama vaizdiškai, tiek tos kurią galima rasti jų metaduomenyse, su iš tikrųjų įvykusiais pavyzdžiais. Tema gali būti pritaikyta studentams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.

Saugaus tinklo praktika: Pristatykite pavojus, kaip yra jungiamasi prie viešo Wi-Fi ir geriausias viešo tinklo naudojimo praktikas. Įvadas į virtualius privačius tinklus (angl. VPNs) ir jų naudą naršant internetą. Tema gali būti pritaikyta studentams su specialiaisiais ugdymo poreikiais.
